

Uusi matalan kynnyksen palvelu

Tiivistelmä Kuntaliiton muistiosta

Kesäkuu 2024

Pääministeri Orpon hallitusohjelma:

”Hallitus uudistaa kuntouttavan työtoiminnan ja päihdekuntoutustyön työllistymistä edistäväksi. Kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntaavat palvelut palautetaan kuntien järjestämisvastuulle kuitenkin niin, että kunnilla ja hyvinvointialueilla on mahdollisuus sopia kyseisten palveluiden järjestämisestä myös toisin esimerkiksi hyvinvointialueen kautta koko alueen laajuisesti.”

Taustaa

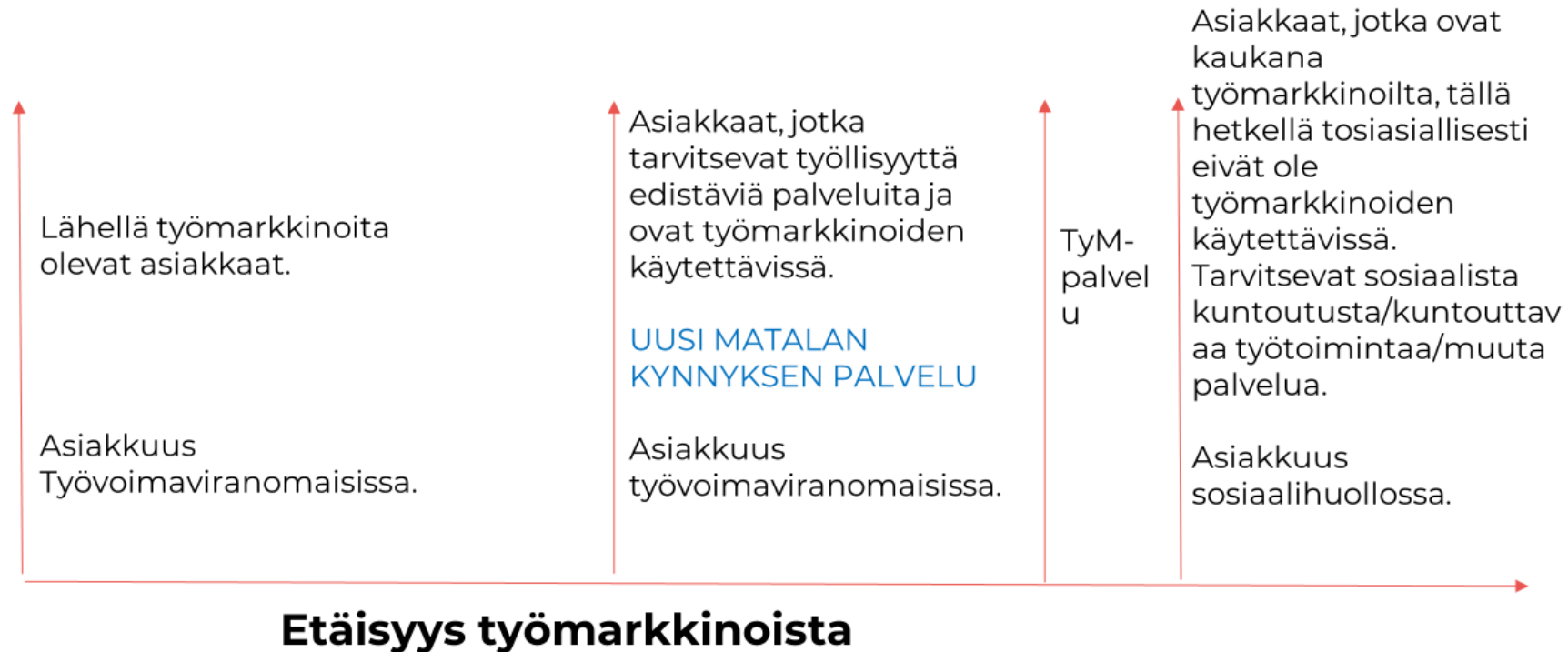
- Kuntouttava työtoiminta siirtyi kunnilta hyvinvointialueille osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta vuoden 2023 alusta lukien.
- Jo ennen kuntouttavan työtoiminnan siirtymistä hyvinvointialueille oli epäselvää, miten sosiaalipalvelut ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelut tullaan käytännössä järjestämään. Kunnat ovat olleet erityisen huolissaan siitä, mitä palveluja kunnat voisivat tuottaa heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille vuoden 2024 jälkeen.
- Kunnilla tulee jatkossakin olemaan suuri taloudellinen vastuu heikommassa työmarkkina-asemassa olevista työnhakijoista.
- TEMn tilastojen mukaan vaikeasti työllistettäviä oli syyskuussa 2023 noin 150 000 (<https://www.vtv.fi/app/uploads/2023/11/VTV-Tarkastus-16-2023-Vaikeasti-tyollistyvien-tyovoimapalvelut.pdf>)
- **Kunnista on noussut esille tarve uudenlaiselle matalan kynnyksen palvelulle** ja Kuntaliitto on tehnyt asiasta muistion/aloitteen maaliskuussa 2024. **LINKKI MUISTIOON:** [Kuntouttavasta työtoiminnasta matalan kynnyksen palveluun \(kuntaliitto.fi\)](#)
- Uusi palvelu täydentäisi nykyistä palveluvalikkoa ja palvelisi laajemmin vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia työnhakijoita, jotka ovat lähempänä avoimia työmarkkinoita kuin nykyiset kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat.
- **Huomioitavaa on, että kuntouttavaa työtoimintaa ei olla siirtämässä hyvinvointialueilta kunnille. Kuntaliiton muistio ja siihen liittyvä kehittämistyö ei kohdennu hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevaan kuntouttavaan työtoimintaan.**

Kuntaliiton esitys uudeksi matalan kynnyksen palveluksi

- Kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntaavat palvelut = työvoimaviranomaisten uusi matalan kynnyksen palvelu.
- Uusi palvelu eroaisi kuntouttavasta työtoiminnasta siten, että asiakkaat olisivat lähempänä työmarkkinoita ja työmarkkinoiden käytettävissä toisin kuin kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat. Uudessa palvelussa asiakkuus olisi työvoimaviranomaisilla.
- Uusi palvelu eroaisi työ- ja koulutuskokeiluista siten, että asiakkaat tarvitsevat useampaa palvelua samanaikaisesti ja pelkkä työ- tai koulutuskokeilu asiakkaan kohdalla ei suurella todennäköisyydellä johda avoimille työmarkkinoille.
- Kytkee useita palveluja yhteen, mutta on hallinnoinniltaan ja palveluiltaan ”kevyempää” kuin sosiaalihuollon tai TyM-palvelut.
- Eroaa laatuperusteisesta työhönvalmennuksesta siinä suhteessa, että asiakas ei ole sosiaalihuollon asiakas vaan työvoimaviranomaisten asiakas.
- Hyvinvointialueet vastaavat jatkossakin kuntouttavasta työtoiminnasta ja sen kehittämisestä sosiaalipalveluna.

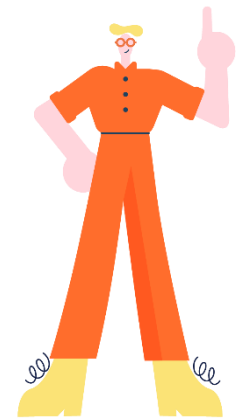

Asiakkaan etäisyys avoimilta työmarkkinoilta

Uuden palvelun peruseriaatteen

- 1. Järjestämisvastuullinen taho:** työvoimaviranomainen
- 2. Kohderyhmä:** asiakkaat, jotka ovat työmarkkinoiden käytettävissä, mutta sinne pääseminen edellyttää pidempää ajanjaksoa ja useampaa palvelua samanaikaisesti
- 3. Ohjautuminen:** palveluun ohjaututaan työllistymissuunnitelmalla, kun asiakkaan palvelutarve edellyttää
- 4. Palvelun sisältö:** sisältää useita palveluelementtejä samanaikaisesti asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti
- 5. Palvelun kesto:** asiakkaan palvelutarpeen mukaan suunniteltu kokonaisuus
- 6. Hyvinvointialue** tarjoaa asiakkaan tarvitsemat sosiaali- ja terveystalvet, jotka nivotaan osaksi asiakkaan palvelukokonaisuutta
- 7. Palvelua** voidaan järjestää myös yrityksissä
- 8. Palvelua** voidaan hankkia myös ostopalveluna
- 9. Kulukorvaus:** asiakkaalle maksetaan palvelun ajalta kulukorvaus ellei hän ole palkkatuetussa työssä
- 10. Rahoitus,** vaihtoehtoisia tapoja:
 - 100 % rahoitus uuteen tehtävään
 - Kuntouttavasta työtoiminnasta siirretään vuoden 2024 rahoitukseen käytetystä rahoituksesta 20 % työllisyysalueille kohdennettavaksi em. asiakasryhmään
 - Palvelu rahoitetaan (kunta/valtio) 50 % tuotettujen päivien mukaisesti

Tulevia muutoksia lainsäädäntöön

1.1.2025

- **Velvoitetyö** poistuu
 - HE 13/2024
- **Palkkatuki** Palkkatuki ammatillisen osaamisen kehittämiseen ei jatkossa kerrytä työssäoloehtoaa
 - Ei myöskään 55 v. täyttäneiden työllistämistuki
 - Työssäoloehtoaa kerryttäisi kuitenkin alentuneesti työkykyisten sekä 60 v. pitkään työttömänä olleiden työllistäminen ensimmäisen 10 kk jälkeen.
 - HE 13/2024 vp ja StVM 6/2024 vp
- **Vireillä:** Kunnille ja kuntayhtymille myönnettäisiin palkkatukea jatkossa vain tietyissä tapauksissa.
- <https://tem.fi/-/hallitus-valmistelee-muutoksia-palkkatuen-myontamiseen-kunnille-ja-kuntayhtymille>

Lisätietoja:

Erja Lindberg

erja.lindberg@kuntaliitto.fi

050 381 4096